

Az újköntösi HID

Mindig érdeklődéssel és némi szorongással várom a Hid egy-egy számát. Amikor a posta kikézbésíti a már olyan jól ismert borítékban a folyóiratot, felbontása mindig ahhoz az érzéshez hasonlót kelt bennem, amelyet csak az a szerelmes érezhet, aki szerelmének levelét nyitja ki. A szerelmes ember azonban nem mindig elégedett a levéllel, mert nagyon sokszor — talán elfogultsága miatt — úgy érzi, hogy őszinte ragaszkodását nem viszonzozzák eléggé.

A Hid legutóbbi „levelének”, januári számának felbontásakor nem éreztem semmi ehhez hasonlót. Most állapíthattam meg a legnagyobb meggyőződéssel, hogy a Hid mennyire együtt él kicsiny, de hűséges olvasótáborával.

Hogy mi hatott rám kellemesen, mi váltotta ki belőlem ezt a meggyőződést?

Már maga az új köntös, az új külalak, az új forma is. De ezentúl új, esztétikailag na-

gyobb és irodalmibb igényű szelleme és tartalma is elismerést és örömet keltett.

Mint Hid-olvasó most csak egy dologra szeretném felhívni a szerkesztőség figyelmét. Arra, hogy szerencsésebbnek tartanám azt a megoldást, ha a társadalmi vonatkozású írások rövidebbek, egyetlen számban lekölzölhetők lennének. Vonatkozzon azonban ez a többi írásra is, mert azt hiszem, hogy a folytatásos regény ma már nem tarthat igényt szélesebbkörű érdeklődésre. Különösen akkor nem, ha a folytatás egy hónap múlva következik.

Ettől a fogyatékoságtól eltekintve azonban mindenben tetszett az új köntösben megjelenő Hid, és hiszem, hogy az elkövetkező számok majd ennek az új formának megfelelően minden irodalmi ízlést és követelményt kielégítenek.

T. H. P. Zenta

A HID Szerkesztőségének

Kedves HID-szerkesztőség!

Mostanában mind több szó esik arról, hogy az olvasó véleményével ritkán találkozunk a sajtóban. Valóban az olvasók nemigen mondanak véleményét a vajdasági írók műveiről, nem szólnak hozzá az irodalmi kérdésekhez, vagy esetleg a Testvériség-Egység kiadvállalat kiadványtervéhez. Ennek okát talán a következőképpen lehetne magyarázni.

Az olvasót véleménynyilvánításban egyéni ízlése vezeti, nem pedig kritikai irányelv. S így bírálata nem mindig és mindenben helyes, sőt néha kritikaellenes, hiszen ehhez nagyobb irodalmi műveltség szükséges. Véleményét tehát semmiesetre sem vehetjük a szó szoros értelmében vett kritikának, hanem csak olvasói véleménynek, ez pedig annyiféle, ahány olvasó van. Sajnos, egyes írók és kritikusok ezt nem veszik figyelembe. S amikor az olvasó megszólal, azonnal a fejére koppantanak és jól lebunkózzák. (Élő példa erre dr. Czimmer Anna). Így aztán az olvasó inkább hallgat.

Bizony, én is sokáig latolgattam magamban, hogy az olvasó jogán érdemes lesz-e levelet írnom a HID szerkesztőségéhez az említett kérdésekkel és folyóiratával kapcsolatban. Már elhatároztam, hogy lemondok tervemről. Amikor azonban a »7 nap«-ban elolvastam Majtényi Mihály »Hozzászólás a kiadványtervhez« c. írását, ismét kedvet kaptam a levélíráshoz. Mihály-bácsi egyebek között ezt írta: »Bennünket, írókat nagyon is érdekel az olvasó véleménye: szeretnénk szemtől-szembe kerülni vele, hallani a véleményét, hiszen alkotásunk és aktivitásunk öhozá kapcsolódik«. Ezek után elhatároztam magam levelem megírására. Megírom, hádd tudják meg a vajdasági magyar írók, hogyan vélekedik róluk egy olvasó.

Vajdasági magyar irodalmunk az utóbbi időben szépen terebélyesedik. Nap-nap után — mondhatni — új, értékes könyvek jelennek meg, s e mellett irodalmi életünk igen élénk és mozgalmas. Különösen a könyvkiadás és a HID körül folynak éles viták. Engem is tulajdonképpen a HID múlt év decemberi számában megjelent Disputa készített e levél megírására. Szinte jóleső érzéssel lélekztem fel, amikor elolvastam az Irodalmi Tanács levelét. Igen helyesen járt el, hogy nem fogadta el Szirmai Károly Benőtte a fű c. kiadásra szánt novelláskötetét. Hiszen Váharban c. kötete is még mindig magas példányszámban hever a raktárban. Véleményem szerint az írónak ez a kötete nem jelentett volna egy újabb lépést előre irodalmunkban, nem gazdagította volna, hanem csupán a parlagon heverő porosodó könyvek tömkelegét gyarapította volna, ezekből pedig már van jócskán a raktárban. Kritikusainknak ezt a kritériumot már 5—6 évvel ezelőtt kellett volna alkalmazniok. Ez esetben Quasimodó-Braun István sem írta volna meg Könyvek parlagon c. írását a »7 nap«-ban. Már éppen ideje, hogy kiadványtervünk helyes irányba terelődjék. (Itt nemcsak a vajdasági magyar írók műveire gondolok).

Ami Szirmai Károly novelláit illeti, őszintén szólva, engem nem bíráncselnek le. Lenyűgöző novellát, sajnós, még nem olvastam tőle, pedig szeretnék. A HID-ban, napi- és hetilapban közölt novelláit mindig megpróbáltam elolvasni, de sajnós nem minden esetben jutottam a végére. Főleg múltból merített tárgya nem tudja lekötöni figyelmem. Témái unalmasak; távol állnak tőlem és nem érdekesek. Dr. Czimmer Anna nem szereti, hogy írásaiban többiben szerb alakokat szerepeltet. Ezzel én is